

disse hvile i Virkeligheden Skatterne; de faste Skatter hvile saa at sige udelukkende derpaa. Jeg kender jo meget godt Forbrugs- og Omsætningskatterne, det forstaar sig, men i Hovedsagen hvile Skatterne paa Mellemklassen, hvorimod den virkelige Kapital, Obligationerne og Bærdierne, slippe; de have ikke nogen anden Stat at svare end den, de svare gennem Forbrugs- og Omsætningskatten, og det er for lidet. Jeg kunde derfor ønske, at vi snart kunde komme til, ligesom vor Nabo-stat, som vi ligne saa meget, at saa indført en Indtægts- og Formuestat eller i hvert Fald til at saa indført Stat paa den Slags Indtægter, jeg her har nævnt, nemlig de faste Kapitaler; jeg vilde ønske, at vi ogsaa efterlignede vor store Nabo, Preussen, deri, og at vi fik noget lignende; jeg ved ikke bedre end, at de have indført noget saadant. Det er deri efter min Mening det foruroligende ved den finansielle Stilling ligger, derjom der er noget foruroligende i den. Jeg tror vel, det kan gaa, naar der ikke indtræffer Kalamiteter, det er jeg villig til at erkende, naar Landmændene sælge det bedste, de have — thi det have de saame end ikke Naad til at spise ret meget af selv for at præstere de Rent de skulle, saa tror jeg vel, at det nogenlunde kan gaa, naar der ikke indtræffer Kalamiteter. Men nu se vi, hvorledes det gaar, saa snart der indtræder noget saadant som f. Eks. Mund- og Skovsygen, hvorved der tilføjes Vandet Tab, saa se vi, hvor allarmende de blive, de taale det ikke. Vi saa det ogsaa i Nar ved Isaffæringen; de taale ikke det, de have kunnet taale i Fortiden, fordi de i Virkeligheden ere blevne saa forgyldede; det hele er beregnet, jeg havde nær sagt, paa Dre, for at saa Renten betalt nogenlunde i rette Tid og for at saa de store, stigende, kommunale og andre Udgifter betalte i rette Tid.

Maakte jeg ved samme Lejlighed for ikke at glemme det, maa udtale min Erkendtlighed af den Virksomhed, den højtærede Indenrigsminister har udfoldet for at gøre det lettere at bære de store Tab, som Landmændene og andre ellers vilde lide ved de Kalamiteter, der ere indtraadte. Det er jo slet, saa godt det kunde ske, for Esbjærghs Vedkommende, og man har ogsaa været meget opmærksom — hvad der jo er fuldstændig i sin Orden — paa Vernes Stilling; og jeg kan i høj Grad billige, at man har taget fat paa Havneanlægene her paa Sjælland eller dog har haft sin Opmærksomhed henvendt paa de isfri Havne, ved at man har søgt at anstafte isbrydende Materiel for om muligt at holde Vejen aaben; det er jo

stet paa § 27, der er i saa Henseende stillet det fornødne Bøh til Naadighed, og det er glædeligt at se, at i den Henseende er der slet ingen Uenighed mellem Ministeriet og det andet Ting; paa alle Erhvervsomraader er der, saa vidt jeg kan stønne, god Enighed.

Dette med Hensyn til det finansielle. Resultatet deraf er jo dog det, at jeg antager, at det vel kan gaa; naar vi komme i nogenlunde ordentlig Gænge, maa vi ogsaa nok kunne udføre efterhaanden de Jærnbaneanlæg, som vi trænge til, og de mange Bygninger, som jeg erfender, at der meget trænges til paa flere forskellige Omraader. Thi det, at vi have lagt Penge op i de forskellige Nar, er jo ikke noget Udtryk for, at Velstanden er stegen; naar en Mand forsømmer alt med Hensyn til sin Bedrift og sine Bygninger for ikke at give Penge ud, fordi han ønsker at lægge Penge op, er hans opsamlende Kapital ikke et Udtryk for Velstand; det behøver jeg ikke en Gang at nævne over for saa praktiske Mænd.

Hvad Karakteren af selve Finansloven angaar, da er den jo meget forskellig fra, hvad den har været i tidligere Tid, og det har i det hele taget været Tilfældet i de sidste Nar. Jeg kan udtrykke det ved, at medens man i Treserne, Halvtreserne ja, endogsaa i Begyndelsen af Halvfjerdsjerne behandlede Finansloven individualistisk, behandler man den nu rent socialistisk. Dermed vil jeg ikke sige, at Socialdemokraterne nu ere tilfredsstillende; jeg siger udtrykkelig socialistisk; men jeg tvivler ikke om, at dersom de Herrer ville gøre sig bekendte med tidligere Forhandlinger, hvad de vel sagtens alle have, ville de se, at der i den Henseende er slet et ogsaa fra deres Standpunkt betragtet meget ønskeligt Fremstrid, jeg havde nær sagt for meget i Retning af Fremstrid; thi jeg er noget tilbøjelig til at tro, at vi skulde veje Pengene, Drene nok saa meget, som vi gøre. Fra den første Tid, jeg sad i Finansudvalget, ved jeg, hvor hange Ministeriet da var for at komme med ny Bevillinger, og hvor hange Udvalget var for at saa Udgifterne til at stige. Men nu rulle ganske vist ikke alene Tusinderne men endogsaa Millionerne rask, i Reglen til Samsundsformaal, det erkender jeg; men jeg er noget tilbøjelig til at tro, at vi ere komne noget for vidt, og jeg frygter for, at vi skulle komme videre ad den Vej, slet jeg ikke er blind for, at der ogsaa i det andet Ting er begyndt, at væmre lidt ny Synsmaader om Spørgsmaalet. Der kommer en eller anden Forening f. Eks. med et Forlangende om en Bevilling, og det kan